

ROOTS

UT-ALUMNA ANNEMIEK FOKKENS

**'Beleid en onderzoek
komen in deze
baan mooi samen'**

15

**Column:
Van chirurgen
naar pubers**

18

**Enschede werkt
aan vitale
binnenstad**

26

**Waarom ASML
niet zonder Twente
kan – en wil**

INHOUDSOPGAVE

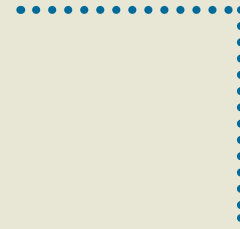
6

OPENINGSVERHAAL
INTERVIEW JOB BIJVANK,
VOORZITTER YOUNG
TECHNOLOGY BOARD

10

KORT NIEUWS

12

HOST GROUP: JONG EN DYNAMISCH
'GEWOON BEGINNEN EN LERING
TREKKEN UIT DE PRAKTIJK'

HI THERE!

Maybe you've heard of ETC Nederland, maybe not. Either way, we'd like to introduce ourselves.

ETC manufactures centrifuges for uranium enrichment. In other words, we help drive the world's transition to cleaner, more sustainable energy. And we're always on the lookout for young talent to join us on this journey.

Are you the bright mind we're looking for? Or just curious about how we contribute to a cleaner world? Be sure to visit our website: www.werkenbijetc.nl

MAKE
**CLEAN
ENERGY**
YOUR MISSION

ETC
enrichment technology company

15

VAN CHIRURGEN
NAAR PUBERS
COLUMN VAN
UT-STUDENT
JENNA ZAAGSMA

18

ENSCHEDA WERKT
AAN VITALE
BINNENSTAD

21

'HET IS OKÉ OM NA TWEE JAAR VAN
BAAN TE WISSELEN' INTERVIEW
LINDA GRAFEN, WERKZAAM BIJ TMC

24

'BELEID EN ONDERZOEK KOMEN
IN DEZE BAAN MOOI SAMEN' INTERVIEW
ANNEMIEK FOKKENS, KENNISPUNT TWENTE

26

WAAROM ASML NIET
ZONDER TWENTE
KAN - EN WIL

COLOFON

Dit magazine is een speciale uitgave van U-Today, het onafhankelijke nieuwsmedium van de Universiteit Twente en is tot stand gekomen in samenwerking met het regionale bedrijfsleven, de Provincie Overijssel en Twente Board.

REDACTIE

Maaike Platvoet (hoofdredacteur U-Today),
Ditta op den Dries (eindredactie), Rense Kuipers,
Sandra Pool en Stan Waning (redactie U-Today),
Elke Agten (freelance)

ACQUISITIE

Prince Town Media

FOTOGRAFIE

Rikkert Harink en Klaas-Jelmer Sixma

COÖRDINATIE

Sandra Pool

DESIGN & LAYOUT

Jeremiah Wetzel | DesignSpark

DRUK

De Bondt Grafimedia Communicatie

Oplage: 2.500

Verspreiding: UT campus,
studentenhuizen en Kennispark

GEEF JE CARRIÈRE EEN KICKSTART!

TAR GET

the career company

Bij Target | the career company

draait alles om jouw toekomst. Als specialist in de maak- en procesindustrie creëert Target waardevolle kansen voor ambitieuze professionals. Vanuit de vestigingen in Zwolle, Groningen, Enschede en Arnhem verbindt Target talenten met toonaangevende bedrijven in Noord-, Oost- en Midden-Nederland.

Hoe vindt Target een baan die écht bij je past? Robin Dijk, Consultant: "Bij Target kijken we verder dan alleen je cv. We willen jouw ambities en drijfveren begrijpen om de perfecte match te vinden. We tillen carrières naar het volgende niveau door professionals te verbinden met uitdagende kansen."

Starters zijn enthousiast: "Dankzij Target heb ik een baan die echt bij mij past. De begeleiding overtrof mijn verwachtingen!" Of je nu net begint of al werkervaring hebt, Target helpt je de juiste richting te vinden.

TARGET ACADEMY

Leonie Veldman, Talent Manager: "Onze eigen Target Academy richt zich op jouw groei, met aandacht voor soft skills zoals communicatie en samenwerking, en biedt ook hard skill-opleidingen om je technische vaardigheden verder te ontwikkelen. Onze missie is om je te ondersteunen bij het vinden van een baan die je écht gelukkig maakt."

Wat biedt Target jou?

- Toegang tot top opdrachtgevers
- Persoonlijke groei via de Target Academy
- Deskundige begeleiding van onze Consultants
- Support gedurende je hele carrière

Bekijk de website: target.nl.

Dichterbij dan je denkt

Voor je ligt ROOTS, het nieuwe carrièremagazine van U-Today.

We maakten ROOTS met passie, omdat we door het uitbrengen van dit magazine regionale bedrijven en onze studenten samenbrengen. Die verbindende rol is, naast het informeren van de UT-gemeenschap en het kritisch volgen van de ontwikkelingen in het hoger onderwijs, een belangrijke kernwaarde van onze redactie. In deze arbeidsmarkt-special geven we studenten een kijkje in de keuken van het werkende leven dat straks op hen wacht. Kunnen ze alvast warmlopen voor een baan. Als het even kan in de regio. Ondernemers krijgen een podium om hun verhaal te vertellen en zich voor te stellen aan hun toekomstige medewerkers.

Naast deze bedrijfsprofielen brengen wij journalistieke interviews, achtergrondverhalen en ervaringsverhalen over loopbaan en carrière. Lees bijvoorbeeld het verhaal van UT-alumna Annemiek Fokkens, die Den Haag verruilde voor Borne, 'omdat Twente voelt als thuis.' Ze ontdekte al werkende welke organisatie goed bij haar past en hoe ze eigenlijk is als professional. Of neem het interview met Linda Grafen, die als young professional al heel wat banen op haar conto heeft staan. Zij moedigt anderen enthousiast aan om te blijven zoeken naar die ene, gave functie waarin je helemaal tot je recht komt.

Want die juiste baan, die is er. En vaak dichterbij dan je denkt. Maak daarom kennis met de regionale bedrijven in dit magazine en laat je inspireren door jouw voorgangers. **Veel leesplezier!**

Namens team U-Today,

Sandra Pool

‘Het sociale netwerk is ijzersterk’

UT-alumnus Job Bijvank (31) is voorzitter van Young Twente Board. In die functie probeert hij de stem van Twentse jongeren aan de besluitvormingstafel te krijgen. Hoe belangrijk is dat? En hoe kijkt hij naar de kansen en uitdagingen voor de regio?

JE MAAKT ZO'N DRIE JAAR DEEL UIT VAN YOUNG TWENTE BOARD, HET LAATSTE JAAR ALS VOORZITTER. WAAROM KOOS JE VOOR ZO'N FUNCTIE?

'Ik groeide op in Enschede en Twente was tot het laatste gedeelte van mijn studie altijd mijn thuisbasis. Totdat ik een keer wilde uitvliegen en koos voor een toffe afstudeeropdracht bij Albert Heijn in Amsterdam. Ik werkte in de e-commerce en dat was top. Maar op sociaal vlak miste ik de gemoedelijkheid en de ruimte van Twente, ik kon niet helemaal aarden in de hoofdstad. Als ik de trein naar Twente pakte, had ik het gevoel naar huis te gaan. De heenreis voelde aan als de terugreis, in plaats van andersom. Collega's uit Brabant en Limburg herkenden dat gevoel.'

'Ik besloot daarop terug te keren naar Twente en wilde de regio op een andere manier leren kennen. Die keuze kwam ook voort uit een

stukje trots en ambitie. Ik proefde dat mensen in mijn omgeving dachten: 'Twente, wat moet je daar nou?' Ik merkte prestatiedrang bij mezelf om te laten zien hoe tof Twente is en hoeveel kansen er liggen. Een rol binnen Young Twente Board (YTB) leek me de perfecte kans om de regio beter te leren kennen, maar ook om Twente op de kaart te zetten.'

TWENTE OP DE KAART ZETTEN. LUKT DAT EEN BEETJE?

'Soms is het zoeken hoe we het beste afwegingen kunnen maken om onze stem te laten horen. Onze belangrijkste boodschap is dat we jongeren moeten meenemen in besluitvorming,

JOB BIJVANK (31)
VOORZITTER YOUNG TWENTE BOARD
UT-ALUMNUS INTERNATIONALE
BEDRIJFSKUNDE (2012 – 2018)
SENIOR MANAGER E-COMMERCE
ALBERT HEIJN, AHOLD DELHAIZE

want dat gebeurt veel te weinig. De regio, de politiek en het bedrijfsleven: overal wordt te makkelijk gedacht over generatieverschillen. Langetermijnbesluiten gaan vaak over een periode van tien of twintig jaar. Dan wordt iets bepaald voor de generatie onder de besluitvormers. Daar moet je dus meerdere generaties in meenemen.

Als Twente Board proberen we richting te geven: welke kant willen we met Twente op. In wat voor een ondernemersklimaat, wat voor een woonklimaat en via welk onderwijsklimaat? Ik ben er trots op dat we als YTB veel invloed hadden afgelopen jaar. We maakten duidelijk dat jongeren niet meer op zoek zijn naar een dure auto voor de deur, maar zich zorgen maken over de toekomst.

..... *‘Ik merkte prestatiedrang om te laten zien hoe tof Twente is’*

Kan ik straks een huis kopen? Gebeurt er wel genoeg op het gebied van klimaat? Is er straks nog een wereld om in te leven? Jongeren zoeken naar betekenis en willen bijdragen aan een betere wereld, ergens onderdeel van zijn. Daar ligt voor veel Twentse bedrijven een uitdaging. Want, wil je een aantrekkelijke werkgever zijn, dan moet je extra stappen zetten in duurzaamheid. Alleen maar groeien is voor veel jongeren niet genoeg.'

HOE PROBEER JE DAT TEWEEG TE BRENGEN?

'Door als jongerenklankbord van de regio te fungeren. We gaan met instellingen in gesprek en vervullen een aanjagende functie, bijvoorbeeld als het gaat om cultuur. Daarin trekken we op met cultuurinstellingen. We willen grote investeringen doen en daar is subsidie voor nodig. Neem Douwe Egberts in het centrum van Enschede. Dat is een plek waar veel internationale studenten samenkomen voor ontmoeting, een soort thuishonk. Dat is positief, maar eigenlijk een noodplek. Hoe meer we van zulke spots maken, om ontmoeting te bevorderen, hoe beter dat is. Daar maken we ons in de gemeenteraad hard voor. Blijf als gemeente investeren om aantrekkelijk te blijven en zo talent te behouden. Waar we de laatste jaren vooral adviseerden, willen we steeds meer meepraten op bestuurlijk niveau en investeringen van geld beïnvloeden.'

ALS WE INZOOMEN OP ONDERWIJS: TWENTE WACHT EEN SPANNENDE TIJD. INTERNATIONALISERING, DE VOERTAAL, ENORME BEZUINIGINGEN. HOE GA JE DAAR ALS YOUNG TWENTE BOARD MEE OM?

'Ik kijk daar met grote zorgen naar. Als student heb ik mogen ervaren hoe verrijkend het is om met studenten uit alle windstreken een project uit te voeren. Het is onmogelijk om de uitdagingen waar deze regio voor staat te tackelen zonder internationals, dat gaat niet lukken. Nederland wil marktleider blijven op het gebied van halfgeleiders, een belangrijke groeimotor. Als Twente Board hebben we met onze aanvraag voor Project Beethoven (landelijke investering in de microchipsector, red) laten zien wat we willen en kunnen doen voor Nederland. Maar dan moet dat wel gefaciliteerd worden. Het is een gemiste kans van het Rijk dat er al een onevenredig besluit is genomen, zonder inbreng van de regio's.

Wat me positief stemt, is dat we ons als Twente in korte tijd zo konden verenigen en voor het eerst echt een tegengeluid lieten horen. We gaan meer de bühne op dan eerder. Ook de bestuursvoorzitters, zoals van onze onderwijsinstellingen, laten zich meer zien op het landelijke strijdtoneel. Dat is goed, maar ook nodig om toekomstbesteding te zijn en de regio klaar te stomen voor de toekomst.'

WAT IS JOUW GROOTSTE ZORG?

'Dat de plannen in het hoofdlijnenakkoord haaks staan op de plannen in Project Beethoven. De ambitie in de chiptechnologie is enorm. Om ASML beweegruimte te geven, wordt alleen naar het topje van de ijsberg gekeken. We kijken veel te weinig naar de onderkant en ik schrik van het beleid waar momenteel over gesproken wordt door het kabinet, met een sterke nadruk op migratie en de Nederlandse taal. Ik denk dat we niet door hebben wat de gevolgen daarvan zijn voor de economie en duurzame groei. Als Nederland, maar ook als Twente, faciliteren we heel veel innovatie en deze toevoer wordt nu doorgeknipt. Dat gaat enorme pijn opleveren in de toekomst.'

MERK JE DAT DIE ZORG OOK ONDER JONGEREN LEEFT?

'Ik zie best vaak een disbalans tussen micro en macro. Wat betekenen de gevolgen van een besluit voor mij en wat betekenen die gevolgen voor een land of regio? Veel jongeren denken vaak vooral aan dat eerste. Besluitvorming concreet maken voor jongeren is niet eenvoudig. Dat gebeurt pas als iets heel zichtbaar wordt, of pijn gaat doen. Als de zorg van mijn ouders onder druk staat bijvoorbeeld, want er zijn niet genoeg handen aan

het bed of de technologie is nog niet ver genoeg. Maar ik denk dat veel jongeren niet zo'n sterke mening hebben over Nederlandse voertaal op een universiteit. Zulke thema's zijn moeilijk om onder de aandacht te brengen.'

WAT MAAKT TWENTE MOOI OM JE ALS JONGERE TE VESTIGEN?

'Het is een regio die het goed doet op de brede welvaartsas. Dat klinkt misschien niet zo aantrekkelijk, maar Twente heeft veel te bieden. Veel kansen voor zelfontwikkeling, voor woonplezier, mooie steden met goede voorzieningen, maar als je van rust en groen houdt zijn er voor betaalbare prijzen veel woonmogelijkheden. En onderbelicht: als je ambitie hebt om te ondernemen, is Twente bij uitstek de regio om dat voor elkaar te krijgen. We hebben een gigantische mkb-sector met meer dan

15.000 bedrijven en we gunnen elkaar succes. Netwerken en noaberschaporganisaties helpen jonge ondernemers graag vooruit. Het sociale netwerk is ijzersterk.'

WAT KAN DE REGIO BETER DOEN OM JONGEREN TE BINDEN?

'Vertellen. Als regio zijn we te bescheiden. We realiseren geweldige dingen, maar doen alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Ook kan Twente toegankelijker zijn richting internationals. Daarin zijn we soms te angstig en terughoudend. Biedt iemand een baan aan, combineer dat met een cursus Nederlands zodat diegene de taal in ieder geval kan verstaan, laat hem of haar Engels terugpraten en kijk aan hoe het werkt. We denken in problemen in plaats van in kansen. De arbeidsmarkt is zo krap, probeer het gewoon.' ●

Kort Nieuws

GrensInfoPunten

De GrensInfoPunten langs de Nederlands-Duitse-Belgische grens geven advisering op maat als het gaat om wonen, werken of studeren in het buurland. De GrensInfoPunten (GIPs) adviseren onafhankelijk, objectief en individueel. De dienstverlening is gratis. Er zijn GIPs op verschillende plekken langs de grens. Het GIP EUREGIO bevindt zich op de Duits-Nederlandse grens tussen Enschede en Gronau. Hier komen jaarlijks vele duizenden vragen binnen van werknemers, werkgevers, werkzoekenden, gepensioneerden, stagiairs en studenten. Deze worden via de telefoon, per email of tijdens een bezoek aan het GIP beantwoord in het Duits, Nederlands of Engels. Een afspraak hiervoor kan worden gemaakt via een speciaal contactformulier op de website www.gipeuregio.eu. Daarnaast bieden de GIPs speciale spreekuren voor grenspendelaars aan. Hier zijn deskundigen van verschillende instanties aanwezig. Deze spreekuren vinden plaats op verschillende locaties in het EUREGIO-gebied.

Er wordt door de medewerkers van de GrensInfoPunten intensief samengewerkt, maar de GrensInfoPunten zijn verder zelfstandig. Zij worden op verschillende wijzen gefinancierd. Het GIP EUREGIO wordt gefinancierd door het Nederlandse Rijk, de Provincies Overijssel en Gelderland, de deelstaten NRW en Nedersaksen en verschillende regionale overheden.

ACHTERHOEK WERKT

BEN JIJ OP ZOEK NAAR EEN NIEUWE STAGE, AFSTUDEEROPDRACHT OF BAAN? DAN BEN JE BIJ ACHTERHOEK WERKT OP DE JUISTE PLEK! ONTDEK RUIM 400 BEDRIJVEN UIT HET GEBIED DE ACHTERHOEK, EEN STREEK IN DE PROVINCIE GELDERLAND MET ONDER ANDERE DE PLAATSEN WINTERSWIJK, LOCHEM, AALTEN, ZUTPHEN, BRONKHORST, GROENLO, DOESBURG, DOETINCHEM EN RUURLO.

OP ACHTERHOEKWERKT.NL VIND JE CARRIÈREKANSEN DIE PERFECT AANSLUITEN BIJ JOUW WENSEN EN AMBITIES. OF JE NU EEN GEDREVEN STARTER, EEN ERVAREN PROFESSIONAL OF EEN STUDENT BENT DIE EEN INSPIRERENDE STAGEPLEK ZOEKT, ACHTERHOEK WERKT HEEFT MEER DAN 600 ACTUELE VACATURES.

UTwente Jong Alumni Netwerk

Jonge alumni staan voor andere uitdagingen dan iemand met een carrière die al verder is. Daarom kunnen jonge alumni onder de 35 jaar zich aansluiten bij het UT Young Alumni Network (YAN). Het netwerk organiseert lezingen, workshops, netwerkborrels en andere activiteiten. Deze activiteiten zijn gericht op persoonlijke en professionele ontwikkeling, netwerken, bedrijfsbezoeken en natuurlijk plezier maken.

Het UT Young Alumni Network: voor en door jonge alumni. Doe met ons mee! utwente.nl/yan of e-mail: alumni@utwente.nl

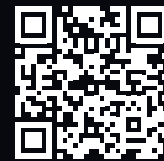
Service Onboarding@Münsterland

Nieuw in Münsterland? De service Onboarding@Münsterland ondersteunt geschoolde werknemers in het Münsterland en de werkgevers in de regio bij het vinden van geschoolde arbeidskrachten. De dienst Onboarding@Münsterland is een regionaal initiatief van werkgevers en economische actoren in de regio Münsterland en wordt uitgevoerd door Münsterland e.V. met de steun van talrijke instellingen in de regio. Doel is de sterke punten van de regio zichtbaar te maken en tot leven te brengen door middel van gezamenlijke initiatieven.

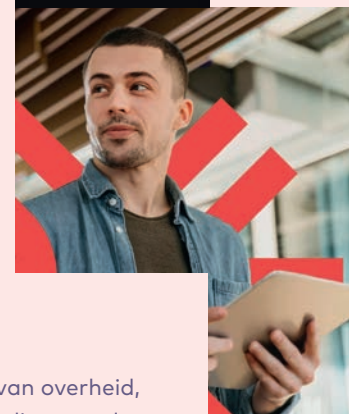

*‘Wees onderdeel van de oplossing.
Je kunt een nutteloze minor volgen
of iets goeds doen en helpen een
groot maatschappelijk probleem
iets kleiner te maken’*

JULIAN VAN SANTEN (23) IS MASTERSTUDENT INFORMATICA EN EDUCATIE IN DE BËTAWETENSCHAPPEN. OP MAANDAG, WOENSDAG EN VRIJDAG STAAT HIJ ALS DOCENT VOOR DE INFORMATICA KLAS OP HET STARING COLLEGE IN LOCHEM. DE QUOTE IS EEN REACTIE OP DE LANDELIJKE CAMPAGNE VAN UNIVERSITEITEN 'DOE IETS WAT ERTOE DOET' OM HUN LERARENOPLEIDINGEN ONDER DE AANDACHT TE BRENGEN. IN HET BASIS- EN VOORTGEZET ONDERWIJS IS ER EEN TEKORT VAN ZO'N 13,5 DUIZEND LERAREN.

TALENT
CENTER
TWENTE

Krachten bundelen

De Twente Board is een samenwerkingsverband van overheid, onderwijs en ondernemers, gericht op de ontwikkeling van de regio Twente. Vertegenwoordigers uit deze sectoren komen samen om projecten te ondersteunen die bijdragen aan de economische en sociale vooruitgang van Twente. Een van die projecten is het Talent Center Twente. Dit initiatief is opgericht door VONK Enschede, de Kennispark Gebiedsorganisatie, ondernemers op Kennispark en WIMM. Het Talent Center Twente is een non-profitorganisatie die talent en bedrijven actief samenbrengt in de regio. Scan de QR-Code voor jouw mogelijkheden.

11

CARRIÈREPLATFORM JOBTEASER

OF JE NU STUDENT OF AFGESTUDEERD BENT, JOBTEASER IS ER OM JE TE BEGELEIDEN BIJ JE ZOEKTOCHT NAAR EEN BAAN EN BIJ HET SOLLICITEREN. JOBTEASER VEREENVOUDIGT HET PROCES VAN HET ONTDEKKEN VAN EEN BREED SCALA AAN MOGELIJKHEDEN, WAARONDER BANEN, STAGES EN CARRIÈRE-EVENEMENTEN.

Loopbaancoaching voor alumni

Wist je dat de University of Twente Career Services heeft en individuele coaching sessies aanbiedt voor alumni?

Deze sessies zijn bedoeld om je te helpen met alle moeilijke keuzes die gepaard gaan met het starten van je carrière. Tijdens de bijeenkomst leer je meer over jezelf en krijg je een beter inzicht in hoe je jouw specifieke kwaliteiten en interesses kunt matchen met de functie-eisen. We helpen je ook bij de voorbereiding op een sollicitatiegesprek, je kunt je cv laten checken of meer te weten komen over je onderhandelingsvaardigheden op het gebied van salaris. Deze sessies zijn gratis voor studenten maar ook voor UT-alumni, tot een jaar na afstuderen.

Hightechbedrijf HoSt Group is gespecialiseerd in het ontwikkelen en bouwen van duurzame energiesystemen. Met projecten verspreid van Friesland tot Nieuw-Zeeland, is de Enschedese onderneming wereldwijd actief. Opgericht door Herman Klein Teeselink en vier jaar geleden overgenomen door zijn zoon Jelle. Beiden alumnus van de Universiteit Twente.

HOST GROUP: JONG EN DYNAMISCH

‘Gewoon beginnen en lering trekken uit de praktijk’

‘Soms loop ik langs een van onze installaties’, begint Jelle Klein Teeselink. ‘En krijg dan ineens een moment van besef: deze machine was twee jaar geleden nog een tekening en moet je nu eens kijken hoe het draait. Dat blijft magisch.’

Het is ook kenmerkend voor de HoSt Group. In plaats van talloze pilots en jaren van onderzoek, luidt het motto vooral: gewoon beginnen. ‘En dan lering halen uit de praktijk’, legt Jelle uit. Hij studeerde technische bedrijfskunde aan de UT en nam vier jaar geleden het bedrijf van zijn vader over. Die begon in 1991 een adviesbureau onder de vlag van de bedrijven Holec en Stork. Acht jaar later ging hij alleen verder en doopte het familiebedrijf om tot HoSt Group.

GROTE SPELER

Anno 2024 staat er een sterk groeiend, solide en innovatief bedrijf dat nog vele jaren vooruit kan’, aldus de twee. Europa, Amerika, Nieuw-Zeeland, Brazilië, India, Japan, Marokko; het is een kleine greep uit de plaatsen waar HoSt Group actief is. Met in totaal vijfhonderd medewerkers, het merendeel technici, een gelijk aantal installaties, kantoren in zeven landen en een eigen productlocatie en laboratoria, mag dit Twentse bedrijf zich met recht een grote speler noemen op het gebied van hightech energietechnologie. ‘En we zijn het enige bedrijf dat alle technologieën, inclusief service en onderhoud, op deze manier aanbiedt’, aldus Jelle.

IN 2023 WERD HOST GROUP UITGEROEPEN TOT BESTE ONDERNEMING VAN TWENTE. DIT GEBEURDE TIJDENS DE TWENTSE ZAKENVERKIEZING IN HET HERACLES STADION IN ALMELO. HOST GROUP WORDT WERELDWIJD GEPREZEN OM DE EIGEN ONTWIKKELDE TECHNOLOGIE EN ASSEMBLAGE VOOR HERNIEUWBARE ENERGIE. DAT OVERTUIGDE DE JURY VOOR HET UITROEPEN VAN DE PRIJS. VOLGENS JURYVOORZITTER MARC WOESTHUIS IS HOST GROUP EEN BELOFTE VOOR KOMENDE GENERATIES. VERDER IS HOST AL DRIE JAAR ACHTER ELKAAR FD GAZELLE, EEN VAN DE MEESTE PRESTIGIEUZE ONDERNEMERSPRIJZEN VOOR SNELGROEIENDE BEDRIJVEN, GEORGANISEERD DOOR HET FINANCIËEL DAGBLAD. DE HOST GROUP ZIT OP EEN STEENWORPAFSTAND VAN DE UT.

Hoewel vader Herman het bedrijf vanaf de basis opbouwde, stond het nooit vast dat een van zijn drie kinderen het roer zou overnemen. Ze kregen altijd de vrijheid om hun eigen weg te kiezen. 'Gezondheidsklachten zorgden er zeven jaar geleden voor dat ik de boel van de hand wilde doen', vertelt Herman, alumnus chemische technologie en technische bedrijfskunde. 'Mijn vrouw en ik nodigden de kinderen uit voor een etentje om het nieuws te vertellen, met het idee dat dit het einde zou betekenen van ons familiebedrijf.' Dat liep even anders. 'Tijdens datzelfde etentje kwam ik met de mededeling dat ik wel wilde instappen', vervolgt Jelle. 'Een kleine schok, volgens mij hadden mijn ouders de hoop al een beetje opgegeven. Mijn moeder heeft me daarna nog een keer of drie gevraagd of ik het wel écht zeker wist.' En dat was zo. In 2020 werd Jelle directeur.

Hoewel Herman zijn werkzaamheden geleidelijk aan neerlegt, houdt hij zich nog steeds drie dagen per week bezig met onderzoek en ontwikkeling. Twee generaties binnen één bedrijf, brengt dat geen problemen met zich mee? Beiden vinden van niet. 'Dat heeft ook te maken met het DNA van het bedrijf', legt Jelle uit. 'We zitten in een markt die elk moment van de dag verandert. Ons aanpassen aan de nieuwe situatie zit bij ons heel diep. En ook: zeventig procent van onze mensen is onder de veertig jaar. De

.....
'Zeventig procent van onze mensen is onder de veertig jaar'

JELLE KLEIN TEESELINK

dynamiek dat je altijd aan het veranderen bent, is daarvoor heel erg aanwezig.' Herman beaamt dit. 'Ik vind het juist leuk om met zoveel jonge mensen te werken en te zien wat hen enthousiast maakt. En kijk je naar het minimale verloop in ons personeelsbestand, dan doen we het volgens mij heel goed.'

SILICON VALLEY

'Mijn vader bouwde het bedrijf op met bepaalde waarden die je momenteel veel terugziet in de start-up-cultuur in het Amerikaanse Silicon Valley', legt Jelle uit. 'Grote bedrijven als Netflix, Amazon en Apple hebben meerdere dingen met elkaar gemeen: er heerst een open cultuur waar iedereen z'n mening mag geven, het inbrengen van ideeën wordt gestimuleerd en het is een plek waar je snel resultaat ziet. Deze ankerpunten zitten ook in ons bedrijf verweven.'

BREED SCALA AAN FUNCTIES

Herman vult aan: 'Bij ons vind je ten eerste een breed scala aan interessante functies. Het is geen bureaucratische organisatie waar het vijf jaar duurt voordat je ergens aan mag beginnen. Nee, vandaag kun je iets bedenken en over twee jaar kan het er staan. Onze kracht is dat we een idee heel snel in werkelijkheid realiseren. Ik geef medewerkers ook veel verantwoordelijkheid en wil dat ze zelfstandig werken. Zo zijn ze in de toekomst ook breder inzetbaar.' Natuurlijk is goede begeleiding daarbij cruciaal, vindt Herman. 'Je hebt toch twee tot drie jaar nodig om iemand op te leiden, die

..... *'Er zit nog enorm veel potentie in deze markt'*

HERMAN KLEIN TEESELINK

vervolgens op zijn beurt weer jonge mensen kan begeleiden. Het is een soort cyclus die ook goed werkt voor de continuïteit van het bedrijf.'

ZOVEEL POTENTIE IN DEZE MARKT

Over continuïteit gesproken, hoe kijken de twee naar de toekomst? 'We willen de komende jaren in ieder geval blijven groeien en nog actiever worden in Amerika en Azië', zegt Herman. 'Ook staan er nog een aantal nieuwe technieken in de kinderschoenen, die te maken hebben met het afvangen van CO₂ uit rookgas en waterstof.' Jelle: 'Een van onze installaties vangt per uur een ton aan CO₂ op. Een auto stoot per jaar ongeveer het dubbele uit. Met andere woorden: iedere twee uur halen we met deze installatie een brandstofauto van de weg. Dat blijft fantastisch.' Herman: 'Ik ben een idealist. Er zit nog enorm veel potentie in deze markt en er is nog zoveel meer mogelijk om samen te werken richting een duurzame maatschappij. Het is heel mooi om daar een bijdrage aan te blijven leveren.' ●

Passion and cutting-edge technology

You might not have heard of Sqills before, but you might have interacted with us. If you have ever booked a ticket for high-speed rail in Spain, France, the UK, Canada, or an increasing number of other countries, there is a good chance you used our software.

Our SaaS product, S3 Passenger, has transformed how operators in the train and bus industry work. You might not know it, but in Enschede, we're making big waves in the public transport industry. Our goal is simple: to become the global leader in this field — and we're well on our way.

WHAT PRODUCT DO WE WORK ON?

S3 Passenger is a complete software solution that simplifies inventory management and enables passengers to easily manage bookings and services. Inventory means keeping track of available seats on buses or trains and managing how they're sold. For example, imagine a train company knows they have 200 seats on a specific

route. Part of what S3 Passenger does is monitor how many tickets are sold, adjust prices based on demand, and make sure seats aren't double-booked. This, and so, so much more is what S3 Passenger can do.

HOW SQILLS GREW SO QUICKLY

What is the reason that Sqills has gone from a start-up to being a market leader in Europe in 15 years? It comes down to two things: passion and cutting-edge technology. Sqills is the place to be if you want to make an impact or want a place where you are free to innovate. We're all about helping people grow through coaching, training, and plenty of support.

We believe work should be enjoyable, which is why we host

tech talks, lunch presentations, team events, and company outings to keep the vibe upbeat and fresh. We're always evolving, and so are our employees. Many of our trainees have grown into senior roles, and we invest in the development of our employees through training, pizza sessions, internal and external conferences, and more.

We want to make sure that we do what we can to make public transport a more viable and attractive option. Because in the end, Sqills is always about moving people forward.

sqills

Van studie naar stay

ENSCHEDERWERKT AAN VITALE BINNENSTAD

..... Enschede is een broedplaats voor talent gezien de duizenden studenten die jaarlijks afstuderen aan de verschillende onderwijsinstellingen. Maar hoe groot is de kans dat young professionals in de regio blijven en wat doet de gemeente Enschede om dit te bevorderen? 'In bijna alle gemeentelijke plannen nemen we studenten en pas afgestudeerden mee als doelgroep', zegt Wouter van der Zouw, woordvoerder van de gemeente Enschede.

Voor starters op de arbeidsmarkt zijn naast groene ruimte en een interessante baan twee andere aspecten van belang om zich ergens te vestigen: een goed cultureel aanbod en een aantrekkelijk woonmilieu. Dat blijkt uit het rapport De Koers van Enschede, in 2020 uitgegeven door Atlas Research in opdracht van diezelfde gemeente.

Uit dit rapport blijkt dat cultuur een belangrijk element is in de concurrentiekracht van een stad. Steden met een breed en divers cultureel aanbod zijn gewilde plaatsen om te wonen. Ze trekken doorgaans de meeste hoogopgeleide en creatieve mensen aan. Als deze mensen ook nog in fraaie huizen en wijken kunnen wonen, voldoet een stad aan de voorwaarden voor het behouden van talent. Volgens Van der Zouw baseert de gemeente zich verder op onderzoeken gedaan door onder meer de Twentse steden en wooncorporaties. 'Wij vinden het belangrijk dat we jongeren aan onze stad binden. De

gemeente heeft de wens uitgesproken om kwalitatief te groeien tot 170.000 inwoners. Hierbij is het belangrijk dat zowel theoretisch als praktisch opgeleid talent in onze stad blijft.'

BEHOUD VAN TALENT

Maar hoe scoort Enschede op het behoud van talent en welk beleid is hiervoor? Volgens het Compendium voor de Leefomgeving (feiten en cijfers over de leefomgeving in Nederland) is in Enschede zowel het aandeel hoogopgeleiden als het percentage hoogbetaalde banen relatief laag in vergelijking met andere universiteitssteden in grensregio's.

Bekijken we het behoud van internationale afgestudeerden in Nederland, dan steekt Enschede er pover bij af volgens het Nuffic, de Nederlandse organisatie voor internationalisering in onderwijs. Van de internationals die vijf jaar na hun afstuderen (van alle universiteiten)

nog in Nederland werken, doet nog geen twee procent dat in Enschede. Ter vergelijking: 35 procent woont en werkt rondom Amsterdam.

Om in kaart te brengen hoe het blijven 'plakken' in Enschede wordt ervaren door studenten, heeft de gemeente Enschede in 2018 samen met de UT University Innovation Fellows en Novel-T een enquête gehouden onder ruim 450 studenten. Hieruit bleek dat de ondervraagden de regio Twente fijn en toegankelijk vinden, maar dat de stad Enschede volgens velen een dynamische, internationale vibe mist.

Vooraf het nachtleven werd laag gewaardeerd door de respondenten, ondanks het groot aantal sociale activiteiten dat de stad kent. Initiatieven zoals Tankstation, een non-profit, artistieke, culturele organisatie, krijgen positieve reacties vanwege de gemeenschapsopbouw en het internationale karakter. Over het algemeen vonden de ondervraagden dat het culturele aanbod te beperkt is

en onvoldoende aansluit op de internationale studentengemeenschap.

CULTUUR- EN EVENEMENTENBELEID

'Aanleiding voor de gemeente Enschede om actief beleid te voeren op het behouden van studenten en afgestudeerden', zegt Van der Zouw. 'Recent hebben we als gemeente een nieuw cultuur- en evenementenbeleid vastgesteld. Hiermee geven we aan het Enschedese evenementenaanbod een impuls. Er is veel aandacht voor het 'culturele middenveld', waar we nieuwe en jonge makers onder verstaan. Broedplaatsen voor jong talent kunnen aanspraak maken op subsidies.

Daarnaast werken we aan een vitale binnenstad door bijvoorbeeld het Actieprogramma Binnenstad. Enschede is een studentenstad en de binnenstad is een ontmoetingsplek voor studenten. Ze hebben behoefte aan een veilige binnenstad en een (meer) divers en

onderscheidend aanbod aan winkels en horeca. Verder wordt geopperd om meer goede en toegankelijke studieplekken in het centrum te realiseren in de bibliotheek of in andere (publieke) gebouwen. Een bruisend avond- en nachtleven helpt voor de nodige ontspanning.'

In het Actieprogramma staat onder meer het advies dat studenten en jongerenorganisaties samen met de nachtburgemeester een agenda kunnen opstellen om het nachtleven een impuls te geven en dat het uitgeven van meer nachtvergunningen te overwegen is. Van der Zouw: 'Daarbij heeft de gemeenteraad er in september voor gekozen een zogenaamde Nachtraad in te stellen die de gemeente gevraagd en ongevraagd adviseert over vraagstukken die betrekking hebben tot de Nachtcultuur'.

MEERTALIGE COMMUNICATIE

Om Enschede als internationale stad verder te brengen, staat in het Actieprogramma dat meertalige communicatie een aandachtspunt is voor uitingen in de openbare ruimte, maar ook voor ondernemers en instellingen in de binnenstad. Ook dienen faciliteiten aantrekkelijk en toegankelijk te zijn voor internationale bezoekers. Denk bijvoorbeeld aan betaalvoorzieningen voor (internationale) creditcards, stadsplattegronden en bewegwijzering.

'Verder zijn we volop bezig met het realiseren van honderden nieuwe woningen voor jongeren en pas afgestudeerden in een hoogstedelijke omgeving, in het gebied rondom het station binnen projecten zoals

het Centrumkwadraat en de Spoorzone Hengelo-Enschede', aldus Van der Zouw. 'Dit hele gebied wordt veranderd in een modern stedelijk woon- en werkgebied. Met woontorens, expliciet bestemd voor young professionals.'

Voor de bouw ervan, moesten echter wel twee (nacht-)culturele locaties plaatsmaken. Discotheek 't Bólke hield er sowieso mee op na de coronacrisis, maar de underground Spacebar, onderdeel van Warp Technopolis, moet nu ook wijken voor zo'n woontoren. Een hiaat met het willen bereiken van een sterk nachtcultuur. Volgens Van der Zouw hebben de meeste organisaties uit de gesloopte panden met ondersteuning van de gemeente een nieuwe locatie gevonden.

Saillant is dat het prestigieuze bouwplan Kop Boulevard (tussen het MST-ziekenhuis en het centrum) in 2022 is stil komen te liggen. Dit plan, met een budget van 150 miljoen euro, moest de Amsterdamse Zuidas overtreffen. Het kwam echter niet van de grond door gestegen bouwkosten en vastgelopen onderhandelingen met de projectontwikkelaar. Het enige wat nu is opgeleverd is een skatebaan, al maakt de gemeente wederom plannen om deze locatie verder te ontwikkelen.

Met een nieuw cultuur- en evenementenbeleid, gerichte woningbouw voor jongeren en een actieprogramma binnenstad zet de gemeente Enschede in op talent- en jongerenbehoud voor de stad. 'Ook is er oog voor een goede economie en divers aanbod op het gebied van werk, wonen en recreatie', zegt Van der Zouw. 'Het zijn speerpunten van de gemeente waarvoor de input van studenten en pas afgestudeerden altijd van belang is.' ●

‘Het is oké om na twee jaar van baan te wisselen’

.....

Met hulp van een loopbaancoach kwam Linda Grafen (30) erachter dat haar werk meer focus mag hebben op mensen. Sinds dit jaar is ze fulltime projectcoördinator bij TMC Noordoost en houdt ze zich bezig met de ontwikkeling van medewerkers, trainingen en opleiding, marketing en het initiëren van nieuwe projecten. ‘Ik hou wel van verandering, want ik verveel me snel.’

Hoewel haar loopbaan nog maar net begonnen is, heeft Linda Grafen al de nodige ervaring op zak. Tijdens haar studie werktuigbouwkunde had ze een baan van twintig uur in de week. ‘Mijn medestudenten verklaarden me voor gek, maar ik heb nu geen studieschuld’, zegt ze om er snel aan toe te voegen: ‘En ik kan wel een huis kopen.’ Geen bijbaan in de supermarkt dus voor haar, maar eentje als technisch tekenaar. ‘Toch lag het klassieke engineerwerk mij niet zo’, vertelt ze. ‘Ik vond het simpelweg niet leuk genoeg en koos na mijn afstuderen voor een baan met meer onderzoek.’

‘HET BOTSTE’

Ze ging aan de slag als research engineer bij een onderzoekscentrum gericht op thermoplastische composieten voor de luchtvaart en automobiellindustrie. ‘Ik hield mij bezig met het ontwikkelen van nieuwe reparatiemethoden. Hoewel het repareren van materialen een hoog duurzaamheidsgehalte heeft, botste het alsnog met mijn eigen maatschappelijke instelling. Het blijft de luchtvaartindustrie. Ik had daar moeite mee. Daarnaast ervaarde ik het doen van onderzoek als eenzaam, aangezien je niet in teamverband aan het werk bent.’

Omdat ze naar eigen zeggen wel van verandering en nieuwe uitdagingen houdt, besloot ze verder te kijken naar een plek waarbij verandering mogelijk is. Via een vriend kwam ze in gesprek met TMC, een (high)tech consultancyorganisatie waar medewerkers in projectverband bij een van de vele klanten aan de slag mogen. Grafen begon via TMC bij een bedrijf in Deventer als Lead Developer Engineer op de afdeling

TMC IS 24 JAAR GELEDEN OPGERICHT IN EINDHOVEN. SINDS 5 JAAR IS DE DEPENDANCE NOORDOOST NEDERLAND OPERATIONEEL MET EEN KANTOOR IN ZOWEL HENGELO ALS GRONINGEN. ER WERKEN IN TOTAAL 180 MENSEN OP PROJECTEN EN 26 PERSONEN OP DE KANTOREN .

TMC BIEDT MEDEWERKERS DE MOGELIJKHEID OM HUN VASTE CONTRACT TE COMBINEREN MET ONDERNEMERSCHAP. ‘ER IS ONDERSTEUNING OM EEN EIGEN BEDRIJF TE BEGINNEN’, LEGT GRAFEN UIT. ‘HET INTELLECTUEEL EIGENDOM BLIJFT BIJ DE PERSOON. TMC HEEFT GEEN AANDEEL. WIJ STAAN VOOR PERSOONLIJKE ONTWIKKELING. OP DEZE MANIER CREËREN WIJ ONZE EIGEN KLANTEN. NIET DAT HET VERPLICHT IS OM MENSEN VAN ONS AF TE NEMEN, MAAR HET NETWERK IS ER WEL.’

warmtepompssystemen. 'Dat bleek organisatorisch geen match voor mij. Het was een relatief groot bedrijf. Niet dat het daardoor onpersoonlijk was, maar in mijn huidige werk weet ik van iedereen wat-ie doet of waar-ie mee bezig is.'

MEER 'MENS' NODIG

'Als TMC-medewerker heb je recht op een budget voor persoonlijke ontwikkeling en een coach. Die nam ik in de arm. Al sparend ontdekte ik dat er meer 'mens' in mijn werk aanwezig mag zijn. Technische engineering vind ik heel interessant, maar de mensenkant ook.' Daarom ging ze drie dagen in de week de les Professional Skills verzorgen op de UT en bleef ze twee dagen werken aan verbetering- en vernieuwingsprojecten binnen TMC. 'Maar twee banen met veel verantwoordelijkheden en vijftig uur in de week werken: dat werd 'm niet.'

PINGUÏN

Met haar huidige baan als projectcoördinator zit ze beter op haar plek en houdt ze veel verschillende ballen in de lucht. 'Bij een kleiner bedrijf kun je buiten de lijntjes werken. Zo pak ik nu de marketing op, omdat het me leuk lijkt en het kan.' Daarnaast ondersteunt ze medewerkers die een eigen bedrijf willen starten, zet ze traineeshipprogramma's op en is ze niet meer hardcore

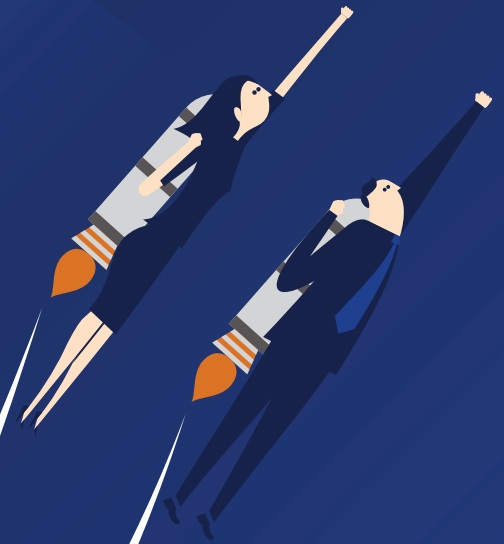
'Reistijd, collega's, je morele ambitie; het telt allemaal mee'

engineer bezig. 'En ik mis het eigenlijk helemaal niet. Ik voelde me soms net zo'n pinguïn. Die zwemt supergoed, maar komt op land nauwelijks vooruit. Ik heb eindelijk het land verlaten en de sprong in zee gemaakt.'

Maar over die zoektocht, daar vertelt niemand je over, stelt Grafen. 'Tijdens de studie gaat het vooral om de technische inhoud. Dat moet ook, maar er zit zoveel meer omheen als je de arbeidsmarkt opgaat. Collega's waar je veertig uur per week mee doorbrengt. Reistijd telt mee. Je morele ambitie. En dan denk je op papier de perfecte baan gevonden te hebben, valt het in de praktijk tegen.' Om haar heen ziet ze dat mensen dat dan accepteren. 'Ze concluderen: het werkende leven is niet leuk. Punt. Zo jammer. Ga vooral door, zoek verder. Het is oké om na twee jaar van baan te wisselen. Je gaat al heel snel het burgerleven in met zijn vaste dingetjes. Zelfs bij het huren van een huis wordt tegenwoordig om een contract gevraagd. En uiteindelijk wil je dat huis wel. Zorg daarom dat het klopt. Dat vind ik zo fijn aan TMC, je krijgt de mogelijkheid om verschillende dingen te proberen onder een vast contract en mét loopbaanbegeleiding.' ●

LANCEER JE CARRIÈRE MET TMC

Bekijk onze
vactures

Over TMC | Dé hightech consultant van de regio

Bij TMC is ons doel simpel: jou de best mogelijke carrière bieden en de overgang van studeren naar werken zo soepel mogelijk te laten verlopen. Bij ons krijg je direct een vast contract en start je met uitdagende projecten bij onze klanten. Is een project niet de juiste match voor jou? Geen zorgen, we zoeken gewoon verder. Zo ben je verzekerd van een baan terwijl je de ruimte krijgt om te ontdekken wat echt bij je past. Daarnaast bieden we tal van mogelijkheden aan om jezelf continu te blijven ontwikkelen. Hier alle voordelen op een rij:

- Direct **een vast contract** en de mogelijkheid om aan verschillende projecten te werken.
- **Individuele winstdeling** voor elk van je projecten.
- **Persoonlijke ontwikkeling**, waarbij je met professionele begeleiding aan je carrière kunt werken.
- **Gespecialiseerde business cells** waar je kennis kunt delen en in contact kunt komen met collega's.
- **Het TMC Entrepreneurial Lab**, dé plek om je technische ideeën en dromen werkelijkheid te laten worden.

Vragen of meer weten over TMC? Neem contact met ons op!

Linda Grafen | linda.grafen@tmc.nl | +31(6)25560064

ANNEMIEK FOKKENS IS ONDERZOEKER BIJ KENNISPUNT TWENTE

‘Beleid en onderzoek komen in deze baan mooi samen’

'Ik vind het mooi om de inwonersbeleving op tafel te krijgen, waardoor gemeente en inwoners elkaar beter begrijpen.' Aan het woord is UT-alumna Annemiek Fokkens (28). Ze is onderzoeker bij Kennispunt Twente, een onderzoeksbureau voor de veertien Twentse gemeenten.

'Mijn werkveld is heel breed', zegt Fokkens. 'Het onderzoek kan gaan van begraafplaatsen tot aan de nachtcultuur van Enschede. Het is ons doel om het inwonersperspectief in beeld te brengen. Dat doen we door vaste inwonerpanels per mail te bevragen, focusgroepen te organiseren, rondetafelgesprekken te houden en interviews of peilingen af te nemen. En dan heb ik het met name nog over de afdeling waar ik werk. Binnen Kennispunt Twente beheren we veel Twentse data en doen we onderzoek in het Sociaal Domein en rondom Economie en Leefomgeving.'

EEN GEDRAGEN BEELD

De informatie en data uit de onderzoeken worden vervolgens allemaal verwerkt. 'Dat doen we zelf en de resultaten presenteren we dan aan de gemeente, die de opdrachtgever is. We maken vaak ook een factsheet om de inwoners een overzichtelijke terugkoppeling te geven. Door ons onderzoek ontstaat een gedragen beeld van wat inwoners vinden. En daar kan een gemeente voordeel uithalen. Zoals Hengelo en haar binnenstad, waar collega's van mij onderzoek naar doen. Bij een peiling enkele jaren geleden naar wat inwoners vonden,

scorede het centrum niet bijzonder hoog. Nu is een aantal aanpassingen doorgevoerd en dat zag je terug in een volgende peiling: de binnenstad scorede veel beter.'

Fokkens studeerde in 2020 af voor de master Psychology of Conflict, Risk & Safety bij de BMS-faculteit. 'Ik volgde in 2018 een stage bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid in Den Haag en kon daar blijven terwijl ik tegelijkertijd aan het afstuderen was. Zo'n eerste baan is wel anders dan studeren. Je leert werken en je ontdekt hoe je als professional bent.' In Den Haag werkte ze als beleidsadviseur. 'Het was echt een politieke arena met een formele werksfeer. Netjes gekleed naar kantoor en collega's die minder persoonlijk betrokken waren. Paste dat wel bij mij? Ik werkte er net een jaar en toen kwam covid. Zat ik daar in mijn eentje thuis te werken.'

KRITISCHE VRAGEN

Voor de alumna was één en één twee. Hoewel ze het ingewikkeld vond, verhuisde ze terug naar Enschede, wisselde na een tijd ook van baan en ontdekte wat voor haar belangrijk is in het werkende leven. 'Bij mijn eerste sollicitatie was ik vooral bezig met de vraag vinden zij

mij wel geschikt? Ik had minder oog voor de werkcultuur en de inhoud. Maar dat zijn onderwerpen waarover je echt wel kritische vragen mag stellen als sollicitant, want zo'n sollicitatiegesprek werkt twee kanten op.'

OPEN SFEER

Voor Fokkens kwam de match bij Kennispunt Twente. 'Beleid en het doen van onderzoek komen in deze baan mooi samen. Ik leer over uiteenlopende zaken binnen onze organisatie en de Twentse gemeenten. Het zijn vaak praktische onderwerpen die dicht bij de inwoner staan en dat spreekt mij aan. Evenals het onderzoek doen op brede schaal, bijvoorbeeld voor alle veertien Twentse gemeenten. Onze organisatie bestaat uit dertig mensen en dit jaar vieren we ons 10-jarig bestaan. Er is een open sfeer en collega's zijn betrokken, dit maakt het een hele fijne werkplek.'

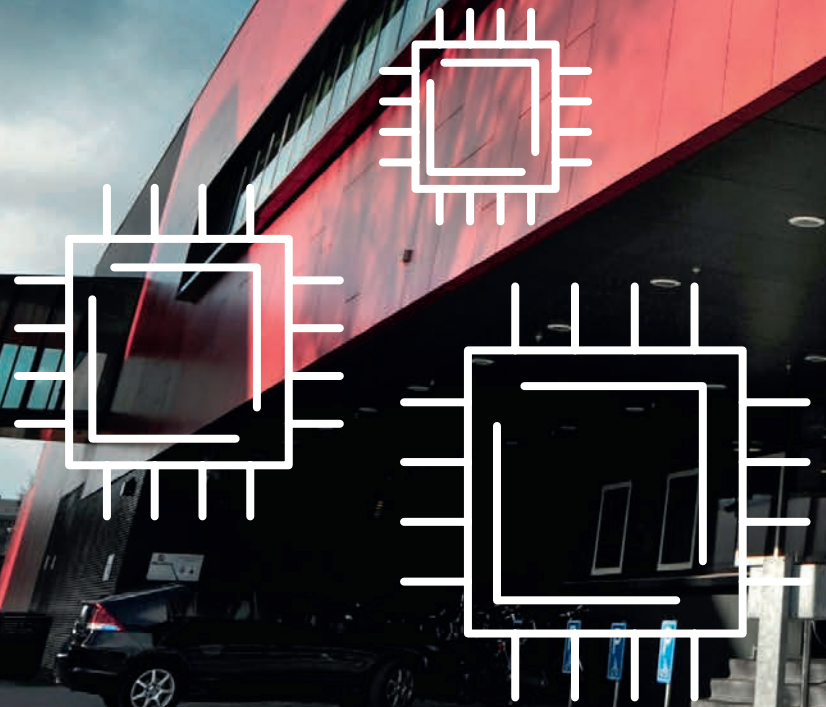
Fokkens heeft het centrum van Enschede inmiddels verruild voor Borne, waar ze samenwoont met haar vriend. 'Het leven in Twente voelt voor mij als thuis. Ik heb hier vrienden, familie, ik hou van de nuchtere volksaard en er is genoeg te doen. Ze noemen me daarom ook wel eens hunkertukker.' ●

CHIPTECH TWENTE

Waarom ASML niet zonder Twente kan – en wil

Kies je voor een carrière bij een technologie-reus of is een start-up meer je smaak? Binnen het hypercomplexe ecosysteem van een gigant als ASML hoeft het een het andere niet uit te sluiten. Drie betrokkenen over het Twentse aanbod en waarom ASML niet zonder Twente kan – en het eigenlijk ook niet wil.

GUUS
RIJNDERS

ASML. Het is de chipmachinegigant van Nederland. De monopolist van hypermoderne Extreme Ultraviolet Lithography-machines voor chipproductie. En daarmee ook onderwerp van geopolitiek getouwtrek, met vlijmscherpe belangen. Wat het multimiljardenbedrijf uit Veldhoven bovenal typeert, zo geven de kopstukken binnen ASML altijd aan, is het ecosysteem. 'Je moet je realiseren dat we in een wereldwijd ecosysteem werken van leveranciers, klanten en kennisinstellingen', zo legde voormalig CEO, Peter Wennink, in 2019 uit aan businessplatform MT/Sprout. 'In dit systeem heeft iedereen een eigen rol. We zijn afhankelijk van elkaar en we vertrouwen elkaar. Dat vertrouwen zorgt voor een hechte samenwerking.'

TWENTS INGENIEURSCAP

Onlosmakelijk verbonden aan dat wereldwijde ecosysteem is de regio Twente. Sterker nog, je zou kunnen suggereren dat die gruwelijk geavanceerde machines zonder de kennis en kunde uit Twente niet eens zouden bestaan. 'Zo stellig zou ik het niet formuleren', haast Marieke Stokkelaar, programmanager van cluster ChipTech Twente, zich te zeggen. 'Als wij het niet doen, dan doet iemand anders het wel. De markt lost het dan wel op. Maar als we meedoen, dan weet je dat het goede kwaliteit is. Er zitten vanuit Twentse expertise essentiële onderdelen in die machines die zo groot zijn als een lijnbus. Die expertise is decennialang opgebouwd.'

Dat kan UT-hoogleraar NanoElectronic Materials, Guus Rijnders, beamen. 'Aan de basis van de EUV-technologie ligt onder meer de vloeistoffysica: druppels tin worden beschoten met lasers. Hoe die druppels vormen en vervormen, dat is het werk van de groep van UT-hoogleraar Detlef Lohse', zo schetst Rijnders. En hij heeft nog meer voorbeelden. 'Het onderzoek van Fred Bijkerk, later opgevolgd door Marcelo Ackermann. De spiegels die in zo'n machine worden gebruikt, zijn samen door de UT, ASML en Zeiss GMBH ontwikkeld.'

Zelf werkte Rijnders met zijn groep en die van Ackermann aan het corrigeren van lensfouten van die spiegels en het verhogen van de productiecapaciteit van de EUV-machines. 'Dit soort voorbeelden tonen aan dat Twentse knowhow en bovenal Twents ingenieurschap een onmiskenbaar onderdeel uitmaken van zo'n machine.'

CHIPTECH TWENTE

Maar het is allesbehalve alleen Veldhoven waar deze machines tot stand komen, weten Rijnders en Stokkelaar. Van start-ups, scale-ups tot grotere spelers in de halfgeleiderindustrie zoals Demcon, Benchmark en VDL; er zijn in Twente tientallen bedrijven te vinden die linksom of rechtsom hun bijdrage leveren aan de hightech chipindustrie. De krachten zijn twee jaar geleden

ELLY
SCHIETSE

gebundeld in ChipTech Twente, met UT-hoogleraar Bram Nauta en onderzoeksinstituut MESA+ als drijvende krachten erachter.

'In totaal hebben we nu zo'n zestig organisaties. Allemaal binnen het hightech-speelveld zoals je dat bij een ASML kan verwachten. Maar dan in Twente', zegt Stokkelaar. Volgens haar heeft elk van de betrokkenen baat bij de bundeling van krachten. 'Onze ambitie is om samen te groeien. We hebben namelijk relatief veel midden- en kleinbedrijf. Gaat het om grote, nationale en internationale projecten en ontwikkelingen, dan helpt het dat één stem alle belangen vertegenwoordigt.'

Het is een vaker gehoorde constatering: Twente heeft qua bedrijfsleven een behoorlijk grote vijver, maar die is vooral gevuld met kleine visjes. Kunnen die meezwemmen met de grote haaien als een ASML, Intel, TSMC of NVIDIA als je kijkt naar de aantrekkingskracht op talent? 'Je komt in deze regio niet direct bij zo'n gigantische multinational terecht, dat klopt', zegt Stokkelaar. 'Maar elk nadeel heeft z'n voordeel: je bent hier geen nummer, niet één van de velen.' Rijnders: 'En neem een bedrijf als Demcon, daar werken zo'n duizend ingenieurs niet alleen aan systemen voor ASML, maar

zijn ze veel breder en in allerlei sectoren actief, van de gezondheidszorg tot de ruimtevaart. Ook dat is interessant voor talent.'

LEERCURVE

Het is een credo dat Elly Schietse, Chief Marketing Officer bij de Twentse start-up Superlight Photonics, kan beamen. 'Sterker nog, ik ben ervan overtuigd dat iedereen tijdens diens carrière minstens één keer een baan bij een technologiestart-up moet hebben gehad. Nergens leer je zo snel en zo veel.' Schietse werkt al jarenlang samen met UT-alumnus en wifi-uitvinder Cees Links. Eerst bij een start-up genaamd GreenPeak Technologies, nu samen bij Superlight Photonics. Maar ze heeft ook jarenlange ervaring bij grotere bedrijven. 'Je werkzaamheden blijven er beperkt tot je functieomschrijving. Daardoor zijn er veel ingenieurs die decennialang hun werk doen, zonder te weten wat er onderaan de streep overblijft en wat er om hen heen gebeurt. Eigenlijk is dat zonde.'

Schietse heeft een treffend voorbeeld paraat van de leercurve bij een start-up. 'Sony was een

van de eerste klanten van GreenPeak Technologies. Ze hadden een strakke eis: elke samenwerkingspartner moest ISO 9001-gecertificeerd zijn. In de notulen na het gesprek stond letterlijk: "Elly zal googlen wat nodig is". We hadden namelijk geen flauw idee, maar binnen negen maanden hadden we de certificering binnen. Bovendien bouwde ik volop kennis op in kwaliteitsmanagement, waar ik later in mijn carrière weer veel profijt van had.'

CARRIÈRE MAKEN

Bij Superlight Photonics combineert Schietse een marketingfunctie en een hr-functie. Het piepjonge bedrijf ging in oktober 2023 van start en telt inmiddels veertien medewerkers. 'Misschien is het omdat we de *new kid on the block* zijn, maar talent aantrekken gaat vrij vlot.' Waar vooral de match wordt gezocht tussen techstart-up en talent? 'Goede mensen selecteren gaat meer om persoonlijkheid dan om skills. Vaardigheden kun je aanleren, maar iemands karakter kun je niet veranderen. Natuurlijk is het werken bij een start-up een sprong in het diepe, *it's not for the faint of heart*. Maar je hebt instant impact op het verloop van het bedrijf. Dat horen we van de niet-junioren die bij ons komen werken: ze willen geen klein radertje zijn in een

grote machine. Want elke mijlpaal die je bereikt als bedrijf, daar ben je direct bij betrokken.'

Bovendien zien Stokkelaar en Rijnders dat er de afgelopen decennia een sterk ecosysteem is ontstaan in de regio. 'Bram (Nauta, red.) zei het eerder ook al: eerder was alleen een lokaal bedrijf genaamd Bruco actief in het chipontwerp. Inmiddels kun je er uit meer dan tien kiezen', aldus Rijnders. 'Dat geldt voor meerdere takken van sport binnen de Twentse chipindustrie. Wat tien à twintig jaar niet of nauwelijks mogelijk was, is dat nu wel mogelijk: je kan op verschillende plekken carrière maken.'

AANTREKKINGSKRACHT

Toch moet het regionale bedrijfsleven wel werken aan zijn aantrekkingskracht, zegt Rijnders. 'De zichtbaarheid moet beter. Dan heb ik het niet over de zichtbaarheid naar mensen die al in het vak zitten. Die weten bijvoorbeeld wel, als ze over de snelweg rijden bij Almelo en de immense hal van

'Goede mensen selecteren gaat meer om persoonlijkheid dan om skills. Vaardigheden kun je aanleren, maar iemands karakter kun je niet veranderen'

ELLY SCHIETSE

MARIEKE
STOKKELAAR

VDL zien, wat daarbinnen gebeurt. Het gaat om de mensen die onbekend zijn met dit technische speelveld. Men doet alsof iedereen het wel begrijpt, maar je moet het uitleggen en laten zien. Dat gebeurt te weinig, vandaar dat het niet zo gek is dat het aantal technisch geschoolden terugloopt.'

Het is niet voor niets dat Rijnders zelf elk jaar op de Zwarte Cross te vinden is voor het geven van lezingen. 'Het oogt misschien wat triviaal, met een publiek met een biertje in de hand, maar het is wel belangrijk. Je moet ergens een zaadje planten, vertellen wat er gebeurt en wat onze meerwaarde is. Dat er banen voor het oprapen liggen, dat het een fantastisch vak is en dat je er een meer dan prima boterham mee kan verdienen. Vertel je dat verhaal aan de ouders van nu en morgen, dan komt dat verhaal ook bij hun kinderen terecht.'

EEN ASML IN TWENTE?

Is het dromen van een ASML-evenknie in Twente? 'Er is een Europese ambitie met de Chips Act om een 20 procent-marktaandeel wereldwijd te veroveren. Dat gaat een heel pittige uitdaging worden', aldus Stokkelaar. 'Maar als Nederland binnen Europa en als Twente binnen Nederland hebben we een sterke kennispositie. Al helemaal op het gebied van chipontwerp doen we mee aan de top, met fotonica en quantumtechnologie

sorteren we voor op een koppositie. De vraag is alleen: wedden we op de juiste technologieën? Door alle slimme koppen te verenigen vergroten we die kans in elk geval wel.'

Volgens Rijnders heeft het voor Twente geen zin om te wedijveren met techgiganten. 'Ik was vorig jaar mee met de economische missie naar de VS in Arizona en Californië. Als je ziet op wat voor schaal NVIDIA werkt met datacenters en TSMC en Intel op gebied van geavanceerde CMOS-chipproductie, dat zou hier niet passen. We kunnen het beter zoeken in de lagere- en mid-volumemarkten en daar focus in aanbrengen. Er is een enorme markt voor onder andere detectoren, lidar, sensoren, optische communicatie, enzovoorts. We moeten het hebben van ons ecosysteem. Nu hebben we kansen om dat verder op te bouwen.'

Want hoe sterker het ecosysteem, hoe sterker de uitgangspositie van Twente ten opzichte van de wereld. Zoals Rijnders treffend concludeert: 'Kan ASML zonder Twente? Vast wel, uiteindelijk. Maar ze doen het niet zonder Twente, dat is veelzeggend.' ●

'In totaal hebben we zo'n zestig verbonden organisaties, allemaal binnen het hightech-speelveld zoals je dat bij een ASML kan verwachten. Maar dan in Twente'

MARIEKE STOKKELAAR

het leuke van Demcon?

DAT JE OVER DE BREEDE VAN ALLES DOET!

Daan Treurniet (28) is lead engineer bij Demcon en werkt aan een project voor ASML Wilton (nabij New York City). Nadat hij zijn studie werktuigbouwkunde in Delft in 2022 afrondde koos hij voor een baan in Twente. Met zijn team ontwikkelt hij systemen die ingezet worden in de productie van lithografiemachines, waarbij automatisering een centrale rol speelt. Deze systemen leiden tot een hogere productiecapaciteit, waardoor beter voldaan kan worden aan de steeds groter wordende vraag naar deze machines.

Wat Daan aanspreekt aan werken bij Demcon zijn de technische uitdagingen, de afwisseling in projecten en de prettige werkomgeving. Daarbij is het leuke van Demcon dat je over de breedte van alles doet. Je werkt hier niet als specialist aan slechts een heel klein onderdeel van een geheel, maar bent een jaar tot anderhalf jaar betrokken bij en verantwoordelijk voor een project. Daarna volgt weer een nieuw project met nieuwe uitdagingen.

Werken bij Demcon betekent ook dat je goed begeleid wordt. Enerzijds bij de start van je baan, bijvoorbeeld door gekoppeld te worden aan een ervaren collega bij wie je terecht kunt voor vragen. Anderzijds krijg je veel ontwikkelkansen als je wil groeien. Initiatief tonen wordt gewaardeerd. Je wordt gemotiveerd om de volgende stap te zetten en hierin goed begeleid.

Wonen en werken in Twente bevalt Daan goed. Zoals hij het zelf zegt: "Met een parklandschap in de achtertuin, de goede faciliteiten van een stad als Enschede en de technisch ingewikkelde uitdagingen ben ik hier op mijn plek!"

www.werkenbijdemcon.nl

Mis het niet

Grijp deze uitgelezen kans om te adverteren in het volgende magazine

Vraag naar de mogelijkheden via specials-utoday@utwente.nl
Of bekijk de website Advertising and Services

